

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CŽV

Student: Petra HOFMANOVÁ

Obor: ČJ - ZSV

Název práce v českém jazyce: Poezie ve službách ideologie

Název práce v anglickém jazyce: Poetry in the Service of Ideology

Vedoucí práce: PhDr. Josef Peterka, CSc.

Oponent práce: prof. PhDr. Dagmar Mocná, CSc.

Na počátku BP byla zvědavost: Jak asi vypadá ideologicky, v čase normalizace kanonizovaná sbírka národního, tj. superoficiálního umělce, kterou už dnes nikdo z mladší generace nečte a jejíž autor symbolizuje pouze oportunní službu totalitnímu režimu.

První dvě kapitoly (Skálova poetika, Vliv ideologie na poezii) se věnují s pomocí základních příruček, zejména nových dějin poválečné české literatury, obecnějším souvislostem problematiky. Vlastním jádrem BP je pak pokus o interpretaci Skálovy sbírky Co si беру na cestu.

Sleduje vybrané motivy, kompoziční a jazykové prostředky, autostylizaci, všepronikající - zjevnou i podprahovou tendenčnost, tedy obsahové i formální složky, někdy však registruje spíše vnější rysy na úkor zasvěcenější, konkrétnější argumentace. Nestačí např. vyjmenovat, jaké literární osobnosti autor oslavuje, problém je v tom, co z nich vyzdvihuje a co případně zastírá. A podobně nestačí citovat různé obrazné formule, je třeba posoudit jejich sémantické ladění, míru osobitosti (či spíše konvenčnosti); u akcentovaného autostylizačního motivu "jistoty" příkladně uvědomělého básníka je třeba reflektovat i mentální rysy, které vytěsňuje ne-li osoučuje (skepse, kritická soudnost).

Občas narazíme na nedomyšlené či neobratné formulace. Např. v jedné větě autorka uznává "autentičnost jeho básní" (49) a vzápětí míru autentičnosti (právem) zpochybňuje. Nepřesně zní "autor využívá extrémismu" (33), vhodnější by bylo mluvit o přehnaných nadsázkách; spíše než "popisuje" mateřská znaménka by se hodilo "vypočítává" nebo "evokuje". Z nezkorigovaných překlepů (5, 6, 15, 24, 37) nemilé jsou zvl. přehlédnuté hrubice (29, 42) a chybné psaní "Kuskák" namísto Kusák v bibliografické příloze.

Zajímavé i překvapivé je axiologické zamyšlení "Optikou studentky současné generace". Ač Petra Hofmanová nad Skálovými verši vícekrát připomíná rysy ideologického kýče, nejedná se podle ní o zcela defektní umělecký výkon, poplatný schematismu a rétorickým stereotypům 50. let, nýbrž o lidsky upřímný ba naléhavý výraz utopického přesvědčení. Tento zajisté diskutabilní názor je zdá se mi nejen projevem generační nezkušenosti, ale i postmoderní tolerance k odlišnému.

Předložená BP asi není vzorem interpretační dokonalosti - cením si však autorčiny odvahy vyrovnat se svým vlastním způsobem s kontroverzním tématem. BP doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 30. července 2014

Josef Peterka
Podpis